

Spremembe so gonilo napredka.

Angelo Žigon

univ.dipl.inž.grad.

IZOBRAŽEVANJE

- Osnovna šola v Ljubljani, Gimnazija na Dunaju, Študij gradbeništva v Ljubljani

---

POSLOVNA POT

- 1991 pobudnik ustanovitve podjetja Elea
- 2001 združitev z avstrijskim podjetjem iC
- Od začetka kariere (1989) projektant po duši
- Prejemnik dveh evropskih nagrad za jekleno konstrukcijo: za GZS in za Portoval
- Prejemnik priznanja IZS za inženirske dosežke

FUNKCIJE

- Ustanovni član IZS
- V IZS delujem v odborih za sistemsko zakonodajo in za strokovne izpite ter v nadzorni komisiji za strokovni nadzor
- Predsednik ITA (International Tunnelling and Underground Space Association) Slovenija, Slovensko društvo za podzemne gradnje

---

Veliko zanimanje za tehnologijo in strokovnost sta bila v moji poslovni karieri vedno glavno vodilo. S tem pristopom sva s partnerjem Andrejem Pogačnikom v zadnjih 30 letih razvijala podjetje Elea iC, ki ima danes na področju projektiranja v Sloveniji pomembno vlogo. Aktivno sem sodeloval pri mnogih projektih, kot so na primer Gospodarska zbornica Slovenije, novi del Narodne galerije, prenova Mestnega muzeja, prenova hotela Palace, Portoval Novo mesto, Müller in H&M na Čopovi ulici v Ljubljani, plavalni športni center Ilirija, Železniška postaja Ljubljana ter pri večini slovenskih predorov, kot so na primer šentviški predor, predori Markovec, Golovec, Vodole, Tabor in Barnica, Karavanke, predori na progi Divača-Koper ...

Projektiranje me je, verjetno zaradi sodelovanja pri vseh teh projektih, zasvojilo in s tem tudi opredelilo. Čeprav veliko časa posvečam vodenju podjetja, ostajam projektant po duši in inženir po miselnosti. Marsikoga spravljam v nejevoljo, ker želim prevečkrat optimizirati konstrukcije, trajnost, gradbeno in energetska učinkovitost, pa tudi procese dela ter obliko in estetiko. Pred 50 leti se je gradilo na enak način kot včeraj. Vendar se je sedaj tudi gradbeništvo, kot poslednja veja industrije, začelo spreminjati in digitalizirati. BIM predstavlja digitalizacijo v gradbeništvu. Večji projekti, ki smo jih pred kratkim projektirali v BIM-tehnologiji, se sedaj v tej sferi tudi izvajajo.

V procesu gradnje so vse inženirske panoge enakopravne in pomembne: gradbeni deli projektov, kompleksni armaturni in delavniški načrti v 3D, elektro-strojna oprema; geodeti nam pripravljajo 3D-posnetke in oblake točk, izdelujemo in pri izračunih uporabljamo zahtevne 3D geološke in geotehnične BIM-modele; projektira, gradi in obračunava se prometno in komunalno infrastrukturo v BIM-tehnologiji.

Vse to prinaša nove izzive v panogo, ki je združena v Inženirski zbornici Slovenije. Dela na tem področju je zelo veliko.

Zato se zavzemam za močno, strokovno in enotno inženirsko zbornico, kjer so vse stroke zastopane enakopravno in neodvisno. Zbornica mora biti apolitična in medijsko nevtralna, ko pa gre za pravice članic in članov, mora postati glasna in prisotna v javnosti.

PROGRAM

Menim, da so glavni izzivi zbornice v prihajajočih letih predvsem:

1. Razvoj zbornice v smislu izzivov nove dobe tehnoloških napredkov. Teh, ki jih že uporabljamo, in tistih, ki jih prinaša prihodnost. Ugotoviti je treba, kateri so glavni izzivi, s katerimi se bodo soočali inženirji v prihodnjem desetletju, kot so na primer: digitalizacija, zeleni prehod, nove smeri znotraj EU, razvojne strategije, kot so »The Recovery and Resilience Facility – mehanizem za okrevanje in odpornost« na področju BIM, CDE, programska orodja, strojna oprema, programska oprema, medsebojne povezave, oblaki in delo na daljavo. Predlagam, da se na zbornici ustanovi skupino za digitalizacijo.
2. Najpomembnejša je stroka in pri tem interdisciplinarno sodelovanje vseh deležnikov pri gradnji.
3. Potrebna je mobilizacija širšega dela članstva. Vsi člani, ki so pripravljene sodelovati, so dobrodošli. To pomeni aktivno motivacijo in mobilizacijo vključevanja in sodelovanja članstva v organih zbornice. Doslej je bilo tovrstnega sodelovanja premalo, ocenjujem, da tudi zato, ker ni bilo dovolj dobro komunicirano. Za doseganje zastavljenih ciljev potrebujemo zelo tesno sodelovanje in širši krog sodelujočih.
4. Osnovno poslanstvo zbornice mora biti primarno usmerjeno v strokovne koristi za članice in člane.
5. Zbornica mora biti enako dostopna vsem članom. Omogočena mora biti tako aktivna kot pasivna volilna pravica za vse, na odprt, enakopraven in demokratičen način.
6. Uvesti je treba strokovno podporo članstvu tako z vidika vrednotenja inženirskih storitev kot tudi na področju gradbenega prava.
7. Minimalni tarifni pogoji morajo biti urejeni, jasni in transparentni. Treba je zagotoviti pošteno plačilo za pošteno delo.
8. IZS je treba debirokratizirati. Vso nepotrebno birokracijo, postopke, dokazovanja in odvečno dokumentacijo je treba poenostaviti in s tem prihraniti čas tako inženirjem kot tudi resursom zbornice. Na ta način bomo dvignili produktivnost. Po drugi strani mora zbornica postati strokovno bolj profesionalna, tudi z zaposlitvijo dodatnih strokovnih kadrov. Pri enajstih redno zaposlenih osebah je na zbornici, poleg generalne sekretarke, zaposlena le ena strokovna oseba – en inženir. 90 % zaposlenih, skoraj 10 oseb, se torej ukvarja z administracijo. Potrebujemo dodatne inženirske kadre, ki se bodo ukvarjali s stroko in ne z birokracijo.

Nekatere matične sekcije so take okrepitve že predlagale, vendar to doslej ni bilo sprejeto. Zbornica mora sčasoma postati strokovno informacijsko središče (angl. hub) za članice in člane. Potreben je nebirokratski pragmatičen inženirski pristop.
9. Vzpostaviti je treba sodelovanje s fakultetami in v javnosti promovirati študij tehničnih strok.

Zaradi gospodarsko-gradbene krize v letih 2009–2018 je prišlo do drastičnega upada zanimanja za študij gradbeništva. Z faznim zamikom posledice dejansko čutimo danes, saj so bili na začetku leta 2021 v 4. letnik ljubljanske gradbene fakultete vpisani le štirje študenti. Po drugi strani zaradi konjunktura v gradbeništvu nujno potrebujemo nove kadre, ki jih na trgu ni.
10. Treba je skrbeti za dvig ugleda inženirske stroke v javnosti.
11. Treba je urediti situacijo »izbrisanih« nadzornih inženirjev, vodij del in njihovih pooblastil. Kar je je zgodilo z Gradbenim zakonom in ZAID-om, je v resnici nedopustno. Namesto da bi s pooblastili dvignili ugled inženirjev vseh vrst, se področje delovanja inženirjev s sedanjim načinom strokovnih izpitov omejuje in degradira. Tako se zmanjšuje ugled vseh inženirjev.
12. Zavzemam se za prenovo licenc in pooblastil, kjer imamo tisti, ki smo opravljali strokovni izpit iz projektiranja vsa pooblastila, ostali imajo omejena pooblastila. Strokovni izpit ne more in ne sme determinirati inženirja. To namreč pomeni, da ima strokovni izpit, za katerega se pripravljamo 2-4 tedne višji status, kot fakultativna izobrazba.

Na ta način smo ustvarili inženirje 1., 2. in 3. kategorije. Slednji, višješolski inženirji, so brez kakršnih koli pooblastil. Tak status deluje odbijajoče na potencialne študente. V tujini je to bistveno drugače. Po določenem številu let strokovnega dela inženirji pridobijo strokovne nazive in pooblastila. Vsi inženirji ene stroke pa s strokovnim izpitom pridobijo vsa pooblastila znotraj iste stroke.
13. Treba je okrepiti sodelovanja s podjetji. Zbornica ni le zbirka »skupine samostojnih državljanov«, temveč so člani večinoma zaposleni v podjetjih. Določiti je treba prioritete, ki so pomembne za inženirje v podjetjih, in vlogo podjetij znotraj inženirske zbornice.

-
14. Pri našem delu je interdisciplinarno sodelovanje vseh strok na vseh nivojih, od priprave prek projektov do gradnje, izjemnega pomena. Poleg sodelovanja posameznih sekcij znotraj zbornice je treba podpirati tudi sodelovanje in usklajevanje z ZAPS. Na tem področju je treba:
- uskladiti interese in doseči konsenz interesov,
  - uskladiti tarifne pogoje in cenike,
  - uskladiti izobraževanja in točkovanja (v ZAID-u je enotno določilo za obe zbornici),
  - skupaj nastopati pri ministrstvih, zakonodajalcu, javnih razpisih, gradnjah,
  - spodbujati interdisciplinarno sodelovanje vseh deležnikov pri gradnji (priprava, projektiranje, nadzor, gradnja),
  - spodbujati aktivno sodelovanje IZS pri natečajih, inženirje se pri natečajih trenutno obravnava kot nezaželene, tehnični vidiki pri natečajih niso enakopravno upoštevani, pomembna je zgolj «fasada», inženirji niso nikoli v ocenjevalnih komisijah in ne morejo biti soavtorji. Seveda pa to pomeni da se moramo inženirji pri procesih natečajev bolj angažirati.
-
15. IZS mora na splošno aktivnejše pristopiti k pripravi javnih natečajev, saj se je temu področju doslej zelo izogibala. Na drugi strani je ZAPS pripravljajl praktično vse natečaje, tudi za inženirske objekte.
-
16. Zbornica mora biti aktiven deležnik pri pripravi relevantne zakonodaje, upoštevati mora potrebe in zahteve članstva ter delovati razumno.
-
17. Urediti je treba tudi problematiko inženirjev z zamrznjenim statusom.
-
18. Treba se je zavzemati za možnost sofinanciranja s strani države za opravljanje javnih pooblastil (zaradi javnih pooblastil so pri zbornici povečane potrebe za administracijo).
-
19. Treba je preveriti možnost pridobivanja sofinanciranja z različnih strukturnih programov EU.
-
20. Poslovanje zbornice mora biti transparentno za člane zbornice.
-
21. Zbornica naj bo popolnoma apolitična, vendar mora sodelovati z vsemi opcijami. Stroka je osnovno vodilo.
-
22. Zbornica je v samem bistvu servis in mora podpirati svoje člane. Zaradi zagotavljanja interesov svojih članov mora včasih delovati proti dnevni politiki in proti ministrstvu. Predvsem, kadar gre za sprejem zakonodaje, licence, javna pooblastila in druge segmente, ki so pomembni za inženirje. V teh primerih je zelo pomembno, da je vodstvo zbornice neodvisno, torej da aktualna politika nima neposrednega vpliva na vodstvo zbornice.
-

ZAKLJUČEK

Ne zanimam se za politiko, nisem član nobene politične stranke in na noben način nisem odvisen od politike.

Pri velikih infrastrukturnih projektih sem uspešno strokovno sodeloval tako z levo kot z desno politično opcijo (ministrstva, DARS, DRSI).

Nimam političnih niti vodstvenih ambicij pri drugih državnih podjetjih, institucijah, direkcijah ali zavodih.

Moj edini pomislek, ki ga prinaša aktivno delo na tem področju, je ta, da bom preveč časa posvetil IZS in premalo časa podjetju, ki ga sovodim.

Ljubljana, december 2021

Angelo Žigon

